

Något om Neptunkryssarpokalen nr 1, 1942

Det börjar 1938 på hösten. Lage Eklund hade lånat Sk 55 Eva en stor del av sommaren. Han tyckte hon läckte ovanligt mycket vid segling. Detta var samma år som Einar Palme och Lage E diskuterat lämplig båt för Einar P. Nu utvecklades en båt som till slut blev Nepparen. Hösten kom och sedan ESK skaffat sin fina lyftkran, hyrde fader Sixtus plats för Eva och byggde sin egen slip.

Våren kom och jag skulle för första gången få vara med vid vårutrustningen. Min uppgift blev att skrapa bort allt löst i botten. Vad hände? Jo, skrapan for rakt genom bordläggningen i spunningen. Mahognyn hade frusit sönder. Tur att det inte hände när Eva låg i sjön. Båten blev nu stående på land till dess fader Sixtus med goda vännen Sven Thorells hjälp fick tag på hans släkting som varit timmerman på fullriggare. "Gubben Olsson" tog några mått, sågade till bitarna och det passade trots alla vinklar i det närmaste perfekt på en gång. Endast små justeringar behövdes.

Eva blev liggande på land till våren 1942 då hon var färdig för sjösättning.

Junioravdelningen i USS var vana vid att Eva alltid var moderfartyg då juniorbåtarna så behövde. Fader Sixtus skötte juniorerna med både stränghet och noggrannhet. En junior sa en gång "Ja, nu ?? slipat men jag ger mig f-n på att Sixtus inte är nöjd ändå". Under åren 1939-41 gastade jag åt Arne Brandt på hans neppare nr 6 Daina som hade varit USS lottbåt 1939. Även 1940 års lottbåt blev kvar i USS, mycket för att vår dåvarande ordförande gick i borgen för grabbarna.

Ulf Freding med den första Neptun-kryssarpokalen som på Ulf's initiativ åter skänkts till klassen av Per Zaines söner.

1942 års lottbåt, nr 23, var vi ett gäng juniorer som hjälpte till med lottförsäljning och skötsel av åten där den stod på land utanför Flustret i Uppsala. För min del var jag heltänd på att sköta om den hela tiden. En dag hade styrelsen möte och diskuterade eventuellt deltagande i två kappseglingar i Norrtälje och i Sandhamnsregattan.

Man bestämde sig för deltagande i båda regattorna men vilken besättning? Efter mycket diskuterande tyckte majoriteten i styrelsen att två något äldre juniorer

skulle det vara och i så fall de som varit mest aktiva. Man valde Per Olov Agge och Ulf Jansson (senare Freding). Dessa bådas föräldrar började nu planera vad grabbarna behövde i matväg, kläder och övrig utrustning.

Per Olov som sommarjobbade hos USS-medlemmen Sven Wolrath på Ramsta Årby Säteri. Sven W var av den gamla stammen. Det var uppställning varje morgon där var och en tilldelades sitt arbete för dagen. Per Olov skulle gå på den ena sidan av dyngkärran och sprätta dynga. Han hatade jobbet och visste inte till sig. En dag kom Wolrath ridande, sa åt Per Olov att snarast ringa sin pappa, vilket ha i glädje att slippa dyngan gjorde så fort han kunde. Han blev glad över vad som bestämts angående lottbåten och visste inte hur fort han skulle ta sig hem.

Under tiden grejades båten färdig. Birger Pettersson hade beställt ett antal segel av i prima engelsk bomull av Örtengrens segelmakeri för Neptunkryssarklubbens räkning. Ett sådant fick USS köpa till lottbåten. Segeln skulle hissas enligt "äldre gubbars" anvisning. Deras anvisning var jag inte nöjd med. "Jag skall be Knutte (Freding) instruera dig", sa fader Sixtus. Knutte (=morbror), gammal A22-seglare i ESK visade mig hur seglen skulle sträckas. Vilken skillnad på en gång!

Nu var det dags att bära ombord allt som skulle med, kläder, mat mm. Bland annat två dynor från Eva, passade nästan perfekt.

Så var det dags att ge sig iväg. Sten och Harry Bertze väntade på oss i Stavsund (före Skokloster) med Stens neppare

Invjudan

till seglingar om

Neptunkryssarpokalen

Instituerat år 1942.

Skänkt av Fabrikör Harry Greisz, Norrtälje.

Anordnade av
NORRTÄLJE SEGELSÄLLSKAP
och
NEPTUNKRYSSARKLUBBEN.

Bana:

Läddö och Tjockhöfjardarna utanför Norrtälje.

Den 25 och 26 Juli 1942

nr 7 Margita. Färden blev söderut, Erikssund, Skokloster, Sigtuna, Tärnsund och övernattning vid Almare stäket. Broöppning, vidare över Görvaln, Nockeby bro, Liljeholms bro och därefter slussen. Nu bar det ut i saltsjön, förbi Waxholm, norrut förbi Furusund och till slut Gräddö. där vi skulle sälja lotter innan vi dagen efter räknade med att komma till klubbholmen Flaten. I Gräddö glömdes spritköket på på grund av lottförsäljningen och maten blev vidbränd.

När vi kom till Flaten blev vi fundersamma över de fint klädda och förnäma Nepparseglarna, bland annat från KSSS. Hur skall vi "ungtuppar" klara oss mot dem? Vi skall förhoppningsvis inte vara alltför lång efter hoppades vi. Vi får väl se i morgon.

Start vid Skarholmen, USS klubbhamn. 1940-tal. S111 Ulf Freding, S42 bröderna Landing, S77 Per Zaine och S78 Sten Bertze m.fl.

Kappseglingsdagens morgon, en vind på 5-6 sekundmeter. Starten blev en sydvästlig slörbog mot Enskärpricken. Sten bra i starten, vi inte sist men bra nära. Vi hängde med de andra och diskuterade kommande kryssbog. Den väg vi talade emellan oss om var full av grund på ca " -1 meters djup, utan tvekan den snabbaste vägen. Skulle vi chansa eller? Vi skämtade och sa oss klara grunden om vi passerade på en vågkam. Jo, vi vågade till slut. Det visade sig vara snabbaste vägen och inga grund låg i vår väg.

Helt plötsligt låg vi först. Sten upptäckte vår manöver och följde efter. Han slog i ett kör då vi försökte bevaka vår ledning. Med lite större erfarenhet tog han in på oss, men för varje slag blev vi också mer och mer säkra.

Vi hade tur för inga grund låg i vår väg med den fördelen att i första seglingen blev vi etta. Sten tvåa. Birger Pettersson trea, Sigfrid Törnqvist fyra, Olof Lilja femma

och Harry Greitz sexa.

I mål kom vår ordförande Gösta Söderberg för att gratulera, men hutade åt oss för att riskera lottbåten som vi gjort. Vi var lite kaxiga och svarade "Det gick ju bra, det är huvudsaken".

Vad de övriga konkurrenterna sa vet vi inte. Den enda som yttrade sig var Birger P. Han sa bara "Ja, dom där seglen skulle jag egentligen ha haft".

Dag två seglades samma bana men i omvänd riktning. Vinden hade nu ökat till 9-12 m/s och var västlig. Vår start blev bättre än gårdagens men Sten var som vanligt först av alla.

Alla Nepparna var mycket jämna. Vi låg tvåa hela tiden. Harry Greitz gick bättre i dag och kom trea. Birger P "GävlePelle" fyra, Sigfrid Törnqvist femma och Olof Lilja sist.

Totalt vann Sten pokalen då hans sammanlagda tid var snabbast. USS lottbåt 1942 blev tvåa.

Intressant att båtarna överlag klarade andra dagens rätt hårda vindar så galant.

Efter denna regatta bar det av till Sandhamn för regatta där men det är en annan historia.

Ulf Freding, Uppsala 2012

Sten Bertze

Inför Neptunkryssarpokalen 1944 hade intresset växt till sig ordentligt och inte mindre än 18 båtar fanns på startlinjen. Ssegrade gjorde Per Zaine, USS, med "Lu-Lu" efter en hård duell med Sven "Sleven" Säfwenberg från Gefle SS med S24 "Sleven VI".